

Nauczyciel: Krzysztof Śleziński

Określenie zakresów wymagań stawianych uczniom na zajęciach z filozofii na poszczególne oceny

O ile standardy egzaminu maturalnego wymuszają na nauczycielu wskazania wymagań zakresu podstawowego i rozszerzonego treści nauczania, o tyle na zajęciach uczeń jest oceniany w skali od stopnia celującego do niedostatecznego. W związku z tym ustala się poziom wymagać z odpowiednim stopniem, zobacz tabela:

Tabela. Korelacja poziomu wymagań z oceną

Zakresy wymagań	
Poziom wymagań	Stopień z przedmiotu
K – konieczny	dopuszczający
P – podstawowy	dostateczny
R – rozszerzony	dobry
D – dopełniający	bardzo dobry
W – wykraczający	celujący

Do treści koniecznych (K) zaliczymy te wiadomości i umiejętności ucznia, które pozwalają mu korzystać z nauczania filozofii na poziomie danej klasy lub grupy oraz wykonać najprostsze zadania z filozofii, przykładowo czytając tekst, umieć w nim dostrzec zagadnienia filozoficzne.

Elementarny charakter mają treści podstawowe (P). Opanowanie ich daje gwarancję oceny dostatecznej z przedmiotu. Do treści podstawowych zaliczymy te, które są przydatne na wyższym etapie kształcenia dociekań filozoficznych, znajdują zastosowanie poza filozofią i są mocno powiązane z treściami nauczania innych przedmiotów (m.in.: język polski, historia, WOS, fizyka, biologia, matematyka). Treści konieczne są możliwe do opanowania przez przeciętnego ucznia.

Treści rozszerzające (R) obejmują czynności wspierające tematy podstawowe, pozwalają zrozumieć większość relacji między elementarnymi treściami nauczania. Opanowanie treści rozszerzających daje uczniowi gwarancję oceny dobrej z przedmiotu. Treściami rozszerzającymi są przykładowo te, na podstawie których uczeń potrafi samodzielnie formułować argumenty na rzecz danego stanowiska czy też głębiej rozumieć zagadnienia i problemy filozoficzne.

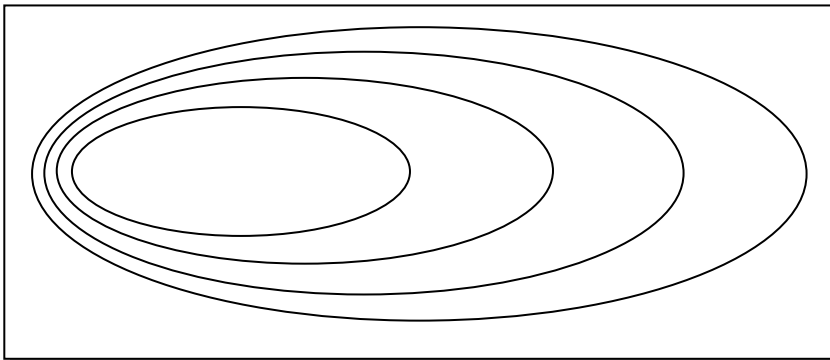
Do treści dopełniających (D) zaliczymy wiadomości i umiejętności potrzebne do rozwiązywania problemów filozoficznych objętych programem nauczania, wymagających często transferu wiedzy z innych przedmiotów ogólnokształcących. Uczeń bardzo dobry potrafi dostrzegać ograniczenia poszczególnych stanowisk w rozwiązywaniu konkretnych problemów filozoficznych.

Na zajęciach są obecni także pasjonaci filozofii. Ich zainteresowania wybiegają daleko poza propozycje przedkładane na zajęciach. Sięgając po literaturę

uzupełniająca, często wglębiając się w teksty źródłowe, potrafią samodzielnie uprawiać filozofię.

Należy podkreślić, iż uzyskanie danego stopnia związanego z opanowaniem danej treści wiąże się z opanowaniem wszystkich treści dla niej podrzędnych. Nie może być tak, że uczeń uzyskuje ocenę bardzo dobrą, gdyż potrafi rozwiązywać problematyczne kwestie, a jednocześnie mieć podstawowe braki typu nieznajomości podstawowych terminów, nieumiejętności definiowania podstawowych pojęć lub braku podstawowej znajomości dziejów filozofii. Ową zależność między zakresami wymagań treściowych można przedstawić graficznie, zob. rysunek:

Rysunek. Zakresy wymagań

Powyżej dobrze określone zakresy wymagań są wykorzystane także do oceny zadań testowych z filozofii.